

İhlâs ve Samimiyet

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

“Biz sana kitabı gerçeğin ta kendisi olarak indirdik. O halde sen de ibadetini sadece Allah’a has kılarak yalnız O’na kulluk et! (Zümer, 2)

”إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا، وَابْتَغِي بِهِ وَجْهَهُ.”

“Allah, ancak şırf Allâh rızası için halis olarak yapılan ameli kabul eder; hedefi Allah rızası olmayan amelleri kabul etmez.” (Nesai, Cihad 24)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **İhlâs ve Samimiyet** hakkındadır.

İhlâs; doğru samimî dupduru ve riyâdan uzak olma, sadece Allah için kullukta bulunma manalarına gelir.

İhlâs; kişinin, Allah’ın emir ve isteklerini yerine getirirken, dünyevî ve uhrevî herhangi bir beklenti içine girmemesi, sadece Cenab-ı Hakk’ın rızasını esas maksat yapmasıdır.

İhlas ve amel, ruh ve beden gibi, birbirini tamamlayan iki özdür. Amel bir **ceset** ise, ihlâs onda **can**, amel **bir kanatsa** ihlâs da **diğer kanattır**. Ne ceset cansız olabilir ne de tek kanatla bir yere varılabilir. Zira amellerin Allah nezdinde makbuliyeti tamamen ihlasa bağlıdır.

Bir işte Allah’ın rızası esas alınmışsa bu, kula kuvvet kazandırır; zira kul, ihlas sayesinde Allah’a dayanmış olur. Her şeyiyle Allah’a dayanan insan ise yenilmezliğe erer.

Cüneyd’i Bağdâdî, “**İhlâs**, kul ile Allah arasında bir sırdır. Melek onu bilmez ki sevap yazsın. Şeytan ona muttali olamaz ki ifsad etsin Hevâ ve heves onu fark edemez ki kendisine meylettirsin.” der.

Kur’ân-ı Kerim’de ibadetin yalnızca Allah için yapılması gerektiği birçok yerde ifade edilmiş ve bu mesele, ihlas mefhumuyla bağlantılı olarak ele alınmıştır. **أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ**

“İyi bilin ki halis din, yani bütün gönlüyle candan itaat, yalnız Allah’a yapılır.” (Zümer, 3)

“De ki: Bana, din ve ibadetimi yalnız Allah’a tahsis ederek, gönülden O’na kullukta bulunmam emredildi.” (Zümer, 11)

Bir iki âyet sonra ise; **“De ki: Ben Allah’a kulluk ederim.”** beyanlarıyla ihlasın önemine vurguda bulunulmuştur. **(Zümer, 14)**

Peygamberlik âleminin en birinci vasfı sadakat ve onun en nuranî buudu ise ihlâstır. İhlâs ile sıdk ve sadakat arasında sıkı bir irtibat vardır. **İhlâs, saflardan saf sadıkların en önemli vasıflarındandır.**

Pek çok hadis-i şerifte, ihlâsın niteliği ve önemine vurgu yapılmıştır. Efendimiz (s.a.s) bir hadisinde **“Dini hayatında ihlâslı ol, az da olsa ihlâslı amel sana yeter.”** *Beyhakî, Şuabü’l-îmân 5/342; Münâvî, 1/216* buyurur. Bazı zamanlarda ve bazı hâllerde Allah (celle celâluhu), içinde bulunulan şartlar sebebiyle az amele kat be kat fazla değer verir, bire bin veren başaklar hâline getirir. Mesela; İyi değerlendirilen bir Kadir Gecesi, seksen küsur senelik bir ibadete denk gelir.

Bir başka hadisinde Efendimiz (s.a.s): **“Bir Müslümanın cenaze namazını kıldığınızda, onun için ihlâsla dua edin.”** diye tavsiyede bulunur. *(Ebû Davud, Cenaiz 60)*

Yine bir defasında Allah Resûlü, **“Benim şefaati ihlâs ile “lâ ilahe illallah” diyenleredir. Çünkü muhlis olanın kalbi dilini, dili kalbini doğrular.”** *(Müsned, 2/307)*

Peygamber Efendimiz başka bir beyanında; **“Her zaman amellerinizde ihlâsı gözetin; zira Allah, sadece amelin hâlis olanını kabul eder.”** *Beyhakî, Şuabü’l-îmân 5/336* diyerek amellerin ihlâs yörüngeli olmasına tembihte bulunur.

Peygamber Efendimiz bir kısım hadislerinde de ihlâs kelimesini zikretmeksizin içeriğine vurgu yapmıştır: **“Şüphesiz Allah sizin suret ve dış görünüşlerinize değil; kalplerinize bakar.”** (*Müslim, Birr 33*) İhlâs bir kalp amelidir ve Allah da kalplerin değişim ve temayüllerine göre insana değer verir.

Bir defasında havariler Hz. İsa’ya muhlis hakkında soru sorarlar, bunun üzerine Hz. İsâ (a.s), “Muhlis, öyle bir kişidir ki Allah için amel eder, ancak insanların onu övmesini sevmez, arzulamaz.” diye cevap verir. (*İbn Kesîr, Ebu’l-Fidâ, Tefsiru’l-Kur’ani’l-Azîm, İstanbul 1984, V, 232*)

Dikkat etmemiz gereken bir noktada şu; Talep edilmediği hâlde çabanın sonunda ortaya çıkan bir kısım semere ve mükâfatların gelişi ise şükürle karşılanmalı, hamd ile onlara mukabelede bulunulmalı ve Allah’ın verdiği nimetlere şükür mûlahazasıyla yaklaşılmalıdır.

Enaniyetin çok ileri gittiği günümüzde, **başımızdan aşağı sağanak sağanak boşalan nimetlerin;** -Allah’ın, isyan eden kimselere dünya nimetlerini bolca vererek onları gaflette bırakması ve böylece hak yoldan daha da uzaklaştırması anlamında- birer **istidraç olabileceği endişesini de asla hatırdan çıkarılmamalıyız.** Kazanma kuşağında kayıplara düşmemek için, başarılar karşısında ellerimizi açıp “Ya Rabbi! Liyakat ve kabiliyetlerimizin çok üstünde nail olduğumuz bu nimetler bizi küstahlaşmasın ve şımartmasın. Ne olur ayaklarımızı kaydırma Allah’ım!” diyerek O’na iltica etmeliyiz.

Aziz Müminler!

Dinî hayatımızda bu denli ehemmiyet arz eden ihlasın kazanılması, **imanın gücüne, imanda yaknin artmasına ve ihlas düşüncesine kilitlenmeye bağlıdır. İhlas, samimiyet ve vefa, imanla doğru orantılıdır.** İnsan ne kadar derin inanırsa o ölçüde ihlasa muvaffak olur. O hâlde mümin, hiçbir zaman imanının mevcut kıvamıyla iktifa etmemeli, iman ve marifet adına hep mesafe kat etme peşinde olmalıdır. Bu itibarla eğer biz, taklidî imandan tahkikî imana geçer, sürekli Cenab-ı Hakk'a ynelirsek, Allah da (celle celâluhu) bir fasılda kalbimizde **iman meşalesini** yaktığı gibi, bir gün **ihlas meşalesini** de yakar. Böylece biz, Allah'ın izni ve inayetiyle, inandığınız mevzuları her zaman ihlaslı bir şekilde yaşamaya muvaffak oluruz. O hâlde mümin, hiçbir zaman imanının mevcut kıvamıyla iktifa etmemeli, iman ve marifet adına hep mesafe kat etme peşinde olmalıdır.

Öte yandan ihlasla ilgili düsturları hayatımıza hayat kılmak için sürekli birbirimize destek olmalıyız, bir araya geldiğimizde mutlaka bu tür meselelerin müzakeresini yapmalıyız.

21. Lem'a'da ifade edilen ihlas düsturları kısaca şunlardır:

- Amelinizde rız-yi ilhî olmalı. Eęer o razı olsa, bütün dünya ksse ehemmiyeti yok.
- Kardeřlerinizi tenkid etmemek ve onların üstünde fazilet-fruşluk nev'inden gıpta damarını tahrik etmemektir.
- Bütün kuvvetinizi ihlsta ve hakta bilmelisiniz.

- Kardeşlerinizin meziyetlerini şahıslarınızda ve faziletlerini kendinizde tasavvur edip, onların şerefleriyle şâkirâne iftihar etmektir.

Sözün özü; hakiki imanı elde etme ve ihlasa erme adına, uhuvvet şuuruyla hareket etmeli ve meseleleri müzakere zemininde müşterek ele alma disiplinini uygulamalıyız. Sebepler açısından bunlara riayet ettiğimiz gibi duaya sarılarak ilahî inayete de iltica etmeliyiz.

Rabbim bizleri, ihlasa erdirdiği muhlis kullarından eylesin.